

N:o 2.

Af herr **E. H. Sjövall**, om tillägg till 16 § i förordningen om landsting.

I kongl. förordningen om landsting, sådan den ursprungligen lydde, stadgades, att tjänstgöringstiden för såväl landstingsman som suppleant skulle vara två år. Denna bestämmelse gaf anledning till olika tolkningar. Särskildt syntes man icke vara på det klara med, om mandatet skulle anses hafva inträdt redan vid valet eller först från och med den dag, då landstinget sammanträdde närmast efter valet. Sedermera har genom kongl. förordningen af den 28 november 1890 ett förtydligande i så måtto skett, att tjänstgöringstiden förklarats skola vara två år från den 1 september det år, hvarunder valet egt rum. Det vill emellertid synas, som om ett förtydligande af landstingsförordningen borde ske jemväl i annat afseende. Det händer en och annan gång, att landstingsman eller suppleant afsäger sig sitt uppdrag eller dör, inuan de två år, för hvilka han blifvit utsedd, tilländagått, och icke sällan inträffar det, att en suppleant redan året efter sitt inväljande utses till landstingsman. Nu är det, som sagdt, bestämdt, att tjänstgöringstiden för såväl landstingsman som suppleant är två år. Då derjemte i landstingsförordningen icke finnes föreskrift derom, att den person, som inväljes till landstingsman eller suppleant i stället för den, som afgått före de bestämda två åren, skall tjänstgöra endast under den tid, som återstått för den afgångne, skulle man väl helst vilja antaga deras mening vara den rätta, som anse, att valet under alla förhållanden måste afse två år.

Emellertid gifves det exempel på, att somliga valförrättare anse, att den, som inväljes i stället för en före de två årens slut afgående landstingsman eller suppleant, endast får tjänstgöra för den tid, som återstått för den afgångne. Stöd för denna åsigt torde kunna hemtas af gällande lagbestämmelser i liknande fall, såsom t. ex. 15 § af riksdagsordningen, hvari stadgas, att om riksdagsman för Andra Kammarerna

ren afgår, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, tilländalupit, afser det nya valet den för förre representanten återstående tiden.

I 30 § af gällande förordning om kommunalstyrelse på landet såväl som i 31 § af förordningen om kommunalstyrelse i stad finnes i fråga om val af kommunalfullmäktige, ledamöter och suppleanter i kommunalnämnden på landet samt stadsfullmäktige i stad likaledes stadgadt, att vid fyllnadsval den valde bör tjenstgöra under den tid, som för den afgångne återstått.

Exempel på tillämpningen af nu anförda tvenne olika uppfattningar af landstingsförordningens 16 § förekomma af färskt datum inom Malmöhus län. Så blef öfverste O. R. Hedenblad i Helsingborg år 1896 vald till suppleant i stället för en, som samma år ingick som landstingsman och som hade ett år qvar af sin tjenstgöringstid. År 1897 ansågs herr Hedenblad af stadsfullmäktige vara i tur att afgå, och nytt val efter honom förrättades. Han blef visserligen på nytt invald, men gifvetvis kom han icke i den tur, som eljest tillkommit honom. Med grosshandlare R. Hellberg i Landskrona var förhållandet alldeles enahanda, enär han invaldes 1896 och nytt val efter honom företogs 1897.

Ser man nu på det öfver Malmöhus läns landstings förhandlingar år 1896 förda protokollet och de till detsamma af sekreteraren upprättade förteckningar öfver de landstingsmän och suppleanter, som voro i tur att afgå, och de, hvilka borde qvarstå, hvilken förteckning af landstinget godkänts utan anmärkning, finner man, att såväl öfverste Hedenblad som grosshandlare Hellberg upptagits som för 1897 *qvarstående* och icke som afgående suppleanter.

Till häfvande af nu påvisade otydlighet i landstingsförordningen och förekommande af så stridiga uppfattningar af vederbörande landsting och stadsfullmäktige som de här anförda, och då den af stadsfullmäktige i Helsingborg och Landskrona häfdade åsigten har starka skäl för sig i citerade lagrum rörande liknande val, får jag härmed hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att till 16 § af kongl. förordningen om landsting den 21 mars 1862 skall fogas följande tillägg:

Afgår landstingsman eller suppleant under den för honom bestämda tjenstgöringstid, anställs fyllnadsval; och bör den sålunda valde tjenstgöra under den tid, som för den afgångne återstått.

Stockholm den 17 januari 1898.

Hj. Sjövall.